

JAKAB DENES

ÉHSÉG ÉS SZOMJÚSÁG

Am 8,11—12

A próféta éhségről és szomjúságról beszél a felolvasott bibliai részben. Én is az éhségről és a szomjúságról akarok beszélni. De nem a kenyér után való éhségről, sem a víz utáni szomjúságról, hanem az Isten beszédéről, ahogy a próféta teszi,

Mert az Istennek beszéde élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél, és elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megoszlásáig“ (Zsid 4,12), és mégis emberi füllel nem hallható és az utána való vágy emberi szemmel nem látható. Ezért mégis a testi éhség és szomjúság fogalmából kell kiindulnom, hogy megérthessük Amós próféta kijelentését: „Ímé, napok jönnek, azt mondja az Ur Isten, és éhséget bocsátok e földre; nem kenyér után való éhséget, sem víz után való szomjúságot, hanem az Ur beszédének hallgatása után. És vándorolni fognak tengertől tengerig és északról fogva nap-keletig. Futkosnak, hogy keressék az Úrnak beszédét“.

Az éhség nem is olyan rossz, ahogy azt a köztudatban elkönnyveltük. Tulajdonképpen, ha jól megfontoljuk, az élet fenntartásának a legfontosabb mozgató rugója. Aki beteg volt, vagy gondozott beteget, csak az tudja, hogy az mit jelent amikor valaki nem éhes, nem tud enni. Ez nagyon rossz jel. Az életképesség hiányát jelenti és a halál felé mutat.

Kell-e nagyobb öröm az ilyen ember életében annál, amikor érzi és kimondja: éhes vagyok. Ez az élet legbiztosabb jele. Kell-e nagyobb öröm a szülőnek, mint amikor látja, hogy gyermekei éhesek és jó étvágyal fogyasztják az ételt. Látva ezt, örvend a szíve, mert ebből tudja, hogy élet van bennük, nőni fognak, erősek lesznek.

A lelki életben is így van. Aki éhezi és szomjúhozza a lelki táplálékot, az Isten beszédét, abban élet rejlik: lelki életlehetőség, életrevalóság. Az Isten beszédére éhes és szomjas ember egészséges lelkületű, és minden remény meg van arra, hogy növekedni fog „Isten és ember előtt való kedvességben“ (Lk 2,52). Akinek nem kell az Isten beszéde, az lelkileg beteg vagy már halott.

Kell-e nagyobb öröm, mint amikor az ilyen halott feltámad, mint ahogy a tékozló fiúról mondta édesapja (Lk 15,24). Kell-e nagyobb öröm, mint amikor az ilyen megéhezik, s kérdezi: van-e valami ennivalótok? Kell-e nagyobb öröm, mint amikor a tékozló fiú elindul a disznók vályúja

mellől és atyja házánál enni akar a jóízű kenyérből? Kell-e nagyobb öröm, mint amikor gyermekek és ifjak jönnek, önkéntesen és kérnek: „Taníts meg minket imádkozni“. Ez azt jelenti, hogy nőni fognak, férfiak lesznek, erősek lesznek a hitben. „Boldogok akik éheznek és szomjúhozják az igazságot: mert ők megelégtetnek“. Isten az igazság, s az ő szava igazság.

Csak akkor borzasztó az éhség, ha már nincs mit enni. Ezt is tapasztaltuk, s tapasztalták sokan: a hadifoglyok, a börtönviselt emberek, az üres ételmiszer üzletek előtt sorbanállók, sovány pultok előtt veszekedők, az anyák, akik kérő kisfiúknak nem tudnak kenyeret adni a kezébe. Ők tudják, hogy ez mit jelent. És akkor is borzasztó az éhség, ha az embernek valami silány táplálékkal kell megtöltenie a gyomrát.

Vajon kell-e bizonygatnom, hogy mennyire borzasztó volt, amikor nem volt lehetőség a társadalom tekintélyes részének hozzájutnia az Isten beszédéhez? Az óvodás gyermektől mindenkit állami fenyegetéssel fenyeztetett, ha ilyenirányú igényét ki merte mondani. A templombajárókat figyelték, nevüket felírták, hogy felelősségre vonhassák, hogy megbüntethessék. Kutattak, motoztak az után, hogy ki tart magánál Bibliát és vallásos iratot. Ahol csak lehetett, kigúnyolták az Isten beszédét. Elvették a legjobb lelki táplálékot és helyette silány holmit kínáltak, erőltették ki, hogy vegye be. Úgy, mint a leggonoszabbak a jézusi hasonlatban, akik ha gyermekük kenyeret kér, követ adnak, ha halat kér, kígyót kínálnak neki. Hazugsággal táplálták, erőltették ezt a népet.

Ne csodálkozzunk se magunkon, s másokon, hogy reá vagyunk éhezve és szomjazva az Isten beszédére. Úgy látjuk, hogy eljött az az óra, az a nap, amiről a próféta beszélt. Karácsonykor kétszer annyian vettek úrvacsorát, mint azelőtt, sok helyen húsvétkor még többen. Szabadtéri, ökumenikus istentiszteleteken tízezrek vesznek részt várva az Isten beszédét és élvezve azt. Északtól keletig, tengertől tengerig megindult az Isten beszéde utáni vágy és a lelki éhség kielégítése.

Sajnos még sokan élnek silány kosztón, sokan lesik a disznók vályúját, hogy megtöltsék „gyomrukát“ és sokan keresik a pocsolyát, hogy oltsák abból szomjukat, pedig az Isten beszéde, az örökélet kútfeje immár szabadon elérhető mindenki előtt. Az evangélium most már mindenki által elérhető. Szabadon olvasható a 400 éves magyar Biblia is.

Az éhségérzet ösztönöz, hogy beszerezd, hogy megtermeld, hogy megkeresd a kenyeret és a szomjúságot oltó vizet. Munkára, hasznos tevékenységre indít, normális körülmények között. Nemcsak az izmokat foglalkoztatja, mozgásra serkent, de megtanít következetességre, előrelátásra, szorgalomra, ismeretek, tapasztalatok gyűjtésére és értékesítésére. Így válik fokozatosan, végső soron a szellemi és kulturális élet mozgó rugójává is.

Ma az Isten-szóra éhező emberek mindenütt megindultak. Északtól napkeletig, óceántól óceánig, jönnek, mennek, hozzák, viszik, kínálják, élvezik az Isten beszédét. Újra megnyílt templomok, jogaikba visszahelyezett egyházi személyek, újranomtatott Bibliák tömeges áramlása, a feltámadt egyházi sajtó ígéretes jelentkezése, a vallásos irodalom világba való kilépése és az ún. világi írások Isten szavával való gazdagítása jelzik a kiehezettek és a megsomjazottak mozgalmas tevékeny-

ségét, mellyel a megelégtetést szolgálják. A hatalmas tömegeket támogató szeretet-akció, a felekezeti összefogás, a keresztny ifjúsági- és nőszövetségek megalakulása, a vallásos nevelés előtérbe kerülése, mind olyan tények, amelyek azt mutatják, hogy olyan napok jöttek, amilyent Ámós próféta jelzett!

Ösztönöz-e téged a lelki éhség? Képes vagy-e érte valamit tenni, hogy megelégtessél? Keresed-e a lélekszerinti alkalmakat; a templomban, az utcán, a vallásos irodalomban, az éteren hozzád érkező rádiós vagy televíziós adásokban? Képes lennél-e egyik városból érte a másikig menni? Gondolsz-e gyermeked vallásos nevelésére? Indít-e jó cselekedetre, könyörületre, megbocsátásra; egyszóval szeretetre az Isten beszéde utáni éhség és szomjúság?

Mert az Isten szeretet, és az Isten beszéde a szeretet szava: „A jó Isten hozzánk / Soha se szól szebben / Soha meghatóbban / Mint a szeretetben / A szeretet szava / Az Isten beszéde / Megérti a földnek / Minden nemzetsége“ — így tanítjuk gyermekeiteknek, de ezt illő tudni a felnőtteknek is. Mi, akik egymással veszekszünk — akár egymás között, akár különböző nyelvet beszélők között —; meg kell tanuljuk az Isten szavával, a szeretet nyelvével, szót érteni egymással.

Adjon nekünk az egy Istenünk, gondviselő jó Atyánk egészséges lelkületet, hogy éhezünk és szomjúhozzuk az Ő szavát. Adjon szabad lehetőséget, s áldott alkalmakat, hogy hamisítatlan lelki eledelhez juthassunk. A lelki táplálék által hadd növekedjünk a jézusi magasságok felé. Tölts be Isten szívünket szeretettel, hogy Isten beszéde lakozzék bennünk gazdagon és sok gyümölcsöt teremhessünk az Ő dicsőségére. Ámen.

ÉN UNITÁRIUS VAGYOK

Mk 12,28—29

Ez ünnepi óra felemelő hangulatában, tudom, izgalommal tölt el titeket az a gondolat, hogy ezen népes, tekintélyes gyülekezet előtt én kérdéseket fogok nektek feltenni, s mindannyiotoknak felelniök kell ezekre a kérdésekre.

Megnyugtatlak, hogy nemcsak ti feleltok, felelnek most a szülők, a nagyszülők és a keresztszülők is. Felel az egész gyülekezet, s még bennem is ott hevül a belső feszültség, mert mindannyian felelünk ma újból egy nagy kérdésre: „Te milyen vallású vagy?“

Látom felderül az arcotok, mert ismerős a kérdés. Káténkban a 19-ik. Az előkészítő órákon is — emlékszem — a legboldogabb az volt köztetek, aki ezt a kérdést kapta, mert erre a legkönnyebben lehetett felelni: „Én unitárius vagyok“.